

Benämning av bakteriefynd i svarsrapporter från kliniskt mikrobiologiska laboratorier i Sverige

Bakgrund: Det har länge funnits ett behov av en nationell, enhetlig nomenklatur för hur bakteriefynd bör besvaras i kliniska prover från mikrobiologiska laboratorier. Flera faktorer har lyfts fram: A) Prov som analyseras vid olika laboratorier i landet ska kunna tolkas rätt av remittenten. B) Vårdpersonal ska känna igen bakterienamnen oavsett arbetsort i Sverige. C) Enhetlighet bör finnas i olika rapporteringssystem för att underlätta statistisk redovisning och forskning.

Referensgruppen för Klinisk bakteriologi har därför tagit fram en rekommendation på hur fynd av streptokocker, stafylokocker och Neisseria-arter bör besvaras i svarsrapporter. Ibland finns flera olika svarsalternativ för samma art. Varje enskilt laboratorium väljer fritt vilket eller vilka alternativ som används utifrån lokala förutsättningar och rutiner för artidentifiering. Följande principer har legat till grund för arbetet:

- Bakteriens latinska namn utgör grundprincipen för hur svaret formuleras.
- Kliniskt viktiga fynd ska aldrig kunna missförstås. I de fall känt svenskt namn på bakterien förekommer kompletteras det latinska namnet med det svenska inom parentes, t.ex. *Streptococcus pneumoniae* (pneumokocker), eller med det svenska namnet som förklarande kommentar.
- Gruppbenämningar används i relevanta fall för att översätta komplicerad taxonomi till begripliga begrepp.
- Om typning utförts till species eller subspecies nivå kan det fullständiga namnet besvaras, antingen direkt eller som tillägg till föreslagen term.
- Anpassning har gjorts till internationell nomenklatur.
- Rekommendationen ger förutsättningar för artbenämning oberoende av metod för identifiering. När flera alternativ finns väljer laboratoriet självt det som passar utifrån laboratoriets förutsättningar och metodik.
- Eventuell antibiotikaresistens kopplas bort från artnamnet.
- För ökad tydlighet används inga förkortningar, medan bindestreck och snedstreck används. Hänsyn har inte tagits till eventuella begränsningar i lokala IT-system, utan lokala anpassningar kan behöva göras.
- I rekommendationen används inte kursiv stil på latinska namn.

Föreningen för klinisk mikrobiologi, Referensgruppen för Klinisk bakteriologi, 2023-10-12

Annika Carlsson Wistedt
Överläkare och medicinskt ledningsansvarig
Klinisk mikrobiologi och vårdhygien
Länssjukhuset i Kalmar
Kalmar
annika.wistedt@regionkalmar.se

Susann Skovbjerg
Universitetssjukhusöverläkare
Klinisk Mikrobiologi
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Göteborg
susann.skovbjerg@vgregion.se

Rekommenderad benämning i klinisk svarsrapport	Kommentar	SNOMEDKOD (SCTID)
Streptococcus pneumoniae (pneumokocker)	<i>Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	9861002 Streptococcus pneumoniae
Streptococcus pyogenes (grupp A-streptokocker)	<i>Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	80166006 Streptococcus pyogenes
Streptococcus agalactiae (grupp B-streptokocker)	<i>Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	43492007 Streptococcus agalactiae
Streptococcus dysgalactiae (grupp C/G-streptokocker)	<i>Streptococcus dysgalactiae subsp. equisimilis (vanligast) eller subsp. dysgalactiae (ovanlig hos människa). Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	40812000 Streptococcus dysgalactiae
Streptococcus equi (grupp C-streptokocker)	<i>Streptococcus equi subsp. equi eller zooepidemicus. Utökad artidentifiering på subspeciesnivå och/eller kommentar föreslås. Streptococcus equi subsp. equi orsakar kvarka hos häst och är en anmälningspliktig djursjukdom. Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	12447002 Streptococcus equi
Streptococcus canis (grupp G-streptokocker)	<i>Det svenska namnet anges inom parentes efter det latinska eller som separat kommentar.</i>	88231003 Streptococcus canis
Grupp C-streptokocker	<i>Motsvarar vanligen S. dysgalactiae men kan även innefatta S. equi</i>	89181007 grupp C-streptokocker

Grupp G-streptokocker	<i>Motsvarar vanligen S. dysgalactiae men kan även innefatta S. canis</i>	75012005 grupp G-streptokocker
Viridansstreptokocker	<i>Inkluderar grupperna anginosus, mitis, mutans, salivarius. Bovis-gruppen ingår inte, men måste inte aktivt ha uteslutits. Streptococcus pneumoniae ska inte ingå.</i>	31703004 streptokocker tillhörande viridansgruppen
Streptococcus bovis-gruppen	<i>Inkluderar S. alactolyticus, S. equinus, S. gallolyticus, S. infantarius, S. lutetiensis.</i>	415599007 Streptococcus bovis-grupp
Streptococcus gallolyticus (bovis-gruppen)	<i>Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör bovis-gruppen).</i>	34228005 Streptococcus alactolyticus 72646003 Streptococcus equinus 113985000 Streptococcus gallolyticus 415603007 Streptococcus infantarius 415605000 Streptococcus lutetiensis
Streptococcus anginosus-gruppen	<i>Inkluderar S. anginosus, S. constellatus, S. intermedius</i>	415597009 streptokocker tillhörande anginosusgruppen
Streptococcus constellatus (anginosus-gruppen)	<i>Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör anginosus-gruppen).</i>	44304009 Streptococcus anginosus 76199005 Streptococcus constellatus 62170002 Streptococcus intermedius
Streptococcus mitis-gruppen	<i>S. pneumoniae tillhör mitis-gruppen taxonomiskt men ska EJ ingå när gruppnamn används. Inkluderar bl. a. S. australis, S. cristatus, S. dentisani, S. gordonii, S. infantis, S. massiliensis, S. mitis, S. oralis, S. orisratti, S.</i>	127539005 Streptococcus mitis-grupp

	<i>parasanguinis, S. peroris, S. pseudopneumoniae, S. rubneri, S. sanguinis, S. sinensis, S. tigurinus.</i> <i>Sanguinis-gruppen är en undergrupp till mitis-gruppen och innefattar arterna S. sanguinis, S. parasanguinis, S. gordonii.</i>	
Streptococcus oralis (mitis-gruppen)	<i>Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör mitis-gruppen).</i>	15598004 Streptococcus australis 113980005 Streptococcus cristatus 708952006 Streptococcus dentisani 113986004 Streptococcus gordonii 415604001 Streptococcus infantis 444654008 Streptococcus massiliensis 57997003 Streptococcus mitis 19870004 Streptococcus oralis 38034004 Streptococcus orisratti 3990002 Streptococcus parasanguinis 416347004 Streptococcus peroris 420470004 Streptococcus pseudopneumoniae 708570000 Streptococcus rubneri 113993000 Streptococcus sanguinis 438909001 Streptococcus sinensis 699479005 Streptococcus tigurinus
Streptococcus mutans-gruppen	<i>Inkluderar bl.a. S. criceti, S. devriesei, S. macacae, S. massiliensis, S. mutans, S. rattii, S. sobrinus.</i>	7536003 Streptococcus mutans-grupp
Streptococcus sobrinus (mutans-gruppen)	<i>Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts.</i>	34838009 Streptococcus criceti

	<i>Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör mutansgruppen).</i>	437803002 Streptococcus devriesei 59717000 Streptococcus macacae 444654008 Streptococcus massiliensis 214001 Streptococcus mutans 10667007 Streptococcus ratti 43777007 Streptococcus sobrinus
Streptococcus salivarius-gruppen	<i>Inkluderar bl.a. S. salivarius, S. thermophilus, S. vestibularis.</i>	127537007 Streptococcus salivarius-grupp
Streptococcus salivarius (salivarius-gruppen)	<i>Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör salivarius-gruppen).</i>	39888004 Streptococcus salivarius 113998009 Streptococcus vestibularis <i>Kod för S. thermophilus saknas, är begärd.</i>
Streptococcus species		58800005 släktet Streptococcus
Staphylococcus aureus	<i>S. argenteus behöver i allmänhet inte uteslutas. Om stammen är meticillin-resistent (dvs en MRSA) anges detta som separat kommentar.</i>	92008 Staphylococcus aureus
Staphylococcus argenteus	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas. Om stammen är meticillin-resistent (dvs en MRSA) anges detta som separat kommentar.</i>	782316009 Staphylococcus argenteus
Staphylococcus pseudintermedius/intermedius	<i>S. delphini behöver i allmänhet inte uteslutas. Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	785863008 Staphylococcus intermedius eller Staphylococcus pseudintermedius

Staphylococcus intermedius	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	34605002 Staphylococcus intermedius
Staphylococcus pseudintermedius	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	427316000 Staphylococcus pseudintermedius
Staphylococcus lugdunensis	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	103494005 Staphylococcus lugdunensis
Staphylococcus schleiferi	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	131360000 Staphylococcus schleiferi
Staphylococcus coagulans	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	<i>Kod för S. coagulans saknas, är begärd.</i>
Staphylococcus saprophyticus		19743000 Staphylococcus saprophyticus
Staphylococcus saccharolyticus	<i>Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.</i>	41103009 Staphylococcus saccharolyticus
Koagulasnegativa stafylokocker	<i>I urinvägar ska S. saprophyticus uteslutas</i>	116197008 koagulasnegativa stafylokocker
Staphylococcus capitis (koagulasnegativ stafylokok)	<i>Exempel på besvarning av artnamn för koagulasnegativ stafylokok. Det ska alltid framgå att arten är en KNS enligt exemplet eller som separat kommentar. Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas. Till gruppen KNS hör bl.a. S. auricularis, S. capitis, S. caprae, S. cohnii, S. epidermidis, S. haemolyticus, S. hominis, S. pettenkoferi, S. sciuri, S. simulans, S. warneri, S. xylosus.</i>	654003 Staphylococcus auricularis 40347003 Staphylococcus capitis 76969000 Staphylococcus caprae 6872005 Staphylococcus cohnii 60875001 Staphylococcus epidermidis 2006 Staphylococcus haemolyticus 4827007 Staphylococcus hominis 1005 Staphylococcus pettenkoferi 806002 Staphylococcus sciuri 52122005 Staphylococcus simulans 63550006 Staphylococcus warneri 32737005 Staphylococcus xylosus
Staphylococcus species		65119002 Staphylococcus

Neisseria meningitidis (meningokocker)		17872004 Neisseria meningitidis
Neisseria gonorrhoeae (gonokocker)		8704007 Neisseria gonorrhoeae
Neisseria weaveri		113894007 Neisseria weaveri
Neisseria sicca	<i>Om fullständig artbestämning utförts kan hela artnamnet anges.</i>	49074002 Neisseria sicca
Neisseria species	<i>Meningokocker och gonokocker ska ha uteslutits.</i>	59083001 Neisseria